

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૧૪૭૮૬/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ભાર્ગવ ડી. કારિયા

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

મેસર્સ રોયલ એલઈડી ઇક્વિપમેન્ટ્સ પ્રાઈવેટ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

આવકવેરાના મુખ્ય કમિશનર, વલસાડ અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી દર્શન બી ગાંધી (૯૭૭૧)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી અવિનાશ પોદ્દાર (૯૭૬૧)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી સુશ્રી આંચલ એ પોદ્દાર (૧૩૩૮૬)

સામવાળા(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩ તરફથી શ્રી નિકુંજ કે રાવલ (૫૫૫૮)

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ભાર્ગવ ડી. કારિયા

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે

તારીખ:૧૧/૦૩/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે દ્વારા)

૧. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી દર્શન બી. ગાંધી અને પ્રતિવાદીઓ વતી વિદ્વાન પરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ શ્રી નિકુંજ કે. રાવલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રુદ્રમ ત્રિવેદીને સાંભળ્યા હતા.

૨. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ.વિદ્વાન વકીલ શ્રી રુદ્રમ ત્રિવેદી પ્રતિવાદીઓ વતી નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ બાબત સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે, કારણ કે તેમાં સામેલ મુદ્દો ખૂબ જ ટૂંકો છે.

૩. કેસની ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૩.૧ અરજદાર એક નોંધાયેલ કંપની છે, જે અન્ય બાબતોની સાથે એલઈડી સમોચ્ચ રેખીય ઉકેલો અને અદ્યતન ટેકનોલોજીના ઉત્પાદનના વ્યવસાયમાં સંકળાયેલી છે.અરજદાર-આકારણી કંપનીએ આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૩૯ (૧) (ટૂંકમાં "અધિનિયમ") હેઠળ આકારણી વર્ષ માટે ૨૮/૧૦/૨૦૨૧ પર તેની આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું.

૩.૨ અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએબી હેઠળ ઓછા કરવેરાના દરનો લાભ લીધો હતો. અરજદારે આવકવેરાના નિયમો, ૧૯૬૨ની કલમ ૧૧૫બી. એ. બી. સાથે ૨૩એ. એફ. સાથે વાંચીને ફોર્મ ૧૦-આઈ. ડી. ભરવાના અસંખ્ય પ્રયાસો કર્યા હતા, જો કે, તે કાયદાની કલમ ૧૩૯ (૧) હેઠળ નિર્ધારિત સમય મર્યાદામાં તેનું ફોર્મ ૧૦-આઈ. ડી. દાખલ કરી શક્યો ન હતો. ૦૭/૧૧/૨૦૨૧ .અરજદારના સલાહકારે ટ્વિટર પર ટ્વીટ કર્યું હતું.કોમ અને ટ્વિટ કર્યું કે આવકવેરાનું

પોર્ટલ અસરકારક રીતે કામ કરી રહ્યું નથી, અને તે કંપનીઓ માટે ફોર્મ ૧૦-આઈ. ડી. દાખલ કરવામાં અસમર્થ છે.

૩.૩ અરજદાર કંપનીના વળતરની પ્રક્રિયા કરતી વખતે, સેન્ટ્રલ પ્રોસેસિંગ સેન્ટર (સી. પી. સી.) ઓથોરિટીએ સ્વીકાર્યું હતું કે અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૧૫બી. એ. બી. ની જોગવાઈઓના લાભોનો વિકલ્પ પસંદ કર્યો હતો.

૩.૪ દરમિયાન, સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ડાયરેક્ટ ટેક્સિસ ('સી બી ડી ટી ') એ નોંધ્યું હતું કે, આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે કરવેરાના નીચા દરના લાભોનો દાવો કરતી વખતે, કરદાતાઓને આવા ફોર્મ ભરવામાં મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડી રહ્યો હતો.તદનુસાર, સીબીડીટીએ કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએબીની જોગવાઈઓ હેઠળ ફોર્મ ૧૦-આઈડી દાખલ કરવામાં કરદાતાઓને થયેલા વિલંબને માફ કરવા માટે સ્થાયી સૂચના પૂરી પાડતી પરિપત્ર સંખ્યા ૦૬/૨૦૨૨, તારીખ ૧૭/૦૩/૨૦૨૨ બહાર પાડી હતી.

૩.૫ આખરે, ૧૨/૦૮/૨૦૨૨ પર, અરજદાર-કંપની આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે ઓનલાઈન પોર્ટલ પર ફોર્મ ૧૦-આઈ ડી ફાઈલ કરી શકી.ત્યારબાદ, ૧૨/૦૮/૨૦૨૨ પર, અરજદાર-કંપનીએ આકારણી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ અને ૨૦૨૩-૨૪ માટે તેની આવકનું વળતર દાખલ કર્યું અને કાયદાની કલમ

૧૧૫બી એ બી ના વિશેષ કરવેરાના દરના લાભોનો દાવો કર્યો. આકારણી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માટે, કરવેરા માટે કોઈ આવક વસૂલાતી ન હોવાથી, અરજદાર-કંપનીને અસર થઈ ન હતી.જો કે, આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે આવકના વળતર માટે, કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૧) હેઠળ કરપાત્ર આવક હતી, સી પી સી -સત્તામંડળે કાયદાની કલમ ૧૧૫બી એ બી નો લાભ આપ્યો ન હતો.

૩.૬ ૨૨/૧૨/૨૦૨૩ પર કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૧) હેઠળ સૂચના આદેશ પ્રાપ્ત થયા પછી, અરજદારને ખબર પડી કે કલમ ૧૧૫બી એ બી ની જોગવાઈઓનો લાભ અરજદાર-કંપનીને આપવામાં આવ્યો નથી.

૩.૭.૧૨/૦૧/૨૦૨૪ પર, અરજદાર-કંપનીએ આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે ફોર્મ ૧૦-આઈ ડી દાખલ કરવામાં થયેલા વિલંબને માફ કરવા માટે કાયદાની કલમ ૧૧૮ (૨) (બી) હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી.

૩.૮.અરજદાર-કંપની દ્વારા ઉપરોક્ત અરજી દાખલ કર્યા પછી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ ન્યાયક્ષેત્ર આકારણી અધિકારી, પ્રતિવાદી નંબર ૩, તેમજ તેના રેન્જ હેડનો અહેવાલ અને ટિપ્પણીઓ માંગી.

૩.૯.મૂલ્યાંકન અધિકારી અને અરજદાર-કંપનીના રેન્જ હેડ પાસેથી અહેવાલ/ટિપ્પણીઓ પ્રાપ્ત થયા પછી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ અરજદાર-કંપનીની અરજીને નકારી કાઢતો ૨૬/૦૬/૨૦૨૪ તારીખનો આદેશ પસાર કર્યો.

૪. પ્રતિવાદી નંબર ૧ તારીખ ૨૬/૦૬/૨૦૨૪ ના આદેશથી વ્યથિત, વર્તમાન અરજી નીચેની પ્રાર્થનાઓ સાથે દાખલ કરવામાં આવી છે:-

“એ) નામદાર કોર્ટને એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેઓ સર્ટિયોરેરાઈઝ મેન્ડેમસની રિટ અથવા સર્ટિયોરેરાઈઝ મેન્ડેમસના સ્વરૂપની રિટ અને/અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશો આપવાની મહેરબાની કરે કે જેથી: (i) સામાવાળા નં. ૦૧ દ્વારા કાયદાની કલમ ૧૧૯(૨)(બી) હેઠળ તારીખ ૨૬.૦૬.૨૦૨૪ ના રોજ કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત હુકમ **એનેક્સર જી** પર દર્શાવેલ ને ૨૬ અને બાતલ ઠેરવવામાં આવે અને વધુમાં, (ii) બંને સામાવાળા સત્તાધિકારીઓને તારીખ ૧૨.૦૮.૨૦૨૨ ના રોજ નિયમોના નિયમ ૨૧એએફ સાથે વાંચવામાં આવતી કલમ ૧૧૫બીએબી હેઠળ ફાઈલ કરવામાં આવેલ ફોર્મ ૧૦-આઈડી ને કાયદેસર અને માન્ય તરીકે સ્વીકારવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે;

(બી) વર્તમાન અરજીની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન, તમારા ભગવાન પ્રતિવાદી નંબર ૦૩ ને ૧૨/૦૮/૨૦૨૨ પર એ વાય ૨૦૨૧-૨૨ માટે દાખલ કરેલ ફોર્મ ૧૦-આઈ ડી સ્વીકારવા માટે નિર્દેશ આપી શકે છે;

(સી) આવા કોઈપણ અન્ય અને/અથવા વધુ આદેશો પસાર કરો કે જે વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માનવામાં આવે.”

૫. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી દર્શન બી. ગાંધીએ રજૂઆત કરી હતી કે નિયત તારીખ પહેલાં ફોર્મ ૧૦-આઈ. ડી. દાખલ કરતી વખતે આવકવેરાના પોર્ટલમાં તકનીકી મુશ્કેલી અને ખામીઓના સંદર્ભમાં વાસ્તવિક મુશ્કેલી હતી અને તેથી તે સમયસર દાખલ કરી શકાતી નથી.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારે તેના આવકવેરાના વળતરમાં ફોર્મ ૬માં કરવેરાના વિશેષ દરનો લાભ મેળવવાનો દાવો કર્યો હતો.વધુમાં, અરજદાર-કંપનીના સલાહકારે ૦૭/૧૧/૨૦૨૧ પર સમકાલીન રીતે ફોર્મ ૧૦-આઈ ડી દાખલ કરવામાં મુશ્કેલી વિશે ટ્વિટ કર્યું હતું, જે પરિપત્ર નંબર ૬/૨૦૨૨ અને પરિપત્ર નંબર ૧૮/૨૦૨૩ જારી કરવાના સંદર્ભમાં સી બી ડી ટી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું છે

અને તેથી, અરજદાર-કંપની દ્વારા તેના વળતરમાં દાવો કરવામાં આવેલા કરવેરાના વિશેષ દરનો લાભ માત્ર તકનિકી બાબતો પર નકારી શકાય નહીં અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ ફોર્મ ૧૦-આઈ ડી દાખલ કરવામાં વિલંબ (જો કોઈ હોય તો) ને માફ કરવા માટે આ યોગ્ય કેસ છે. શ્રી ગાંધીએ વધુમાં તેના પર આધાર રાખ્યો હતો નીચેના ચુકાદાઓ:-

૧. વી. એમ. પ્રોકન પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એડીઆઈટી, [સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૯૭૦૭/૨૪૨].
૨. સી. આઈ. ટી. વિરુદ્ધ ઝેવિયર કેલવાની મંડલ (પી) લિમિટેડે [૨૦૧૪] ૪૧ ટેક્સમેનમાં અહેવાલ આપ્યો હતો.કો. ૧૮૪.
૩. સી. આઈ. ટી. વિરુદ્ધ રાય બહાદુર બિસ્સેશ્વરલાલ મોતીલાલ માલવાસી ટ્રસ્ટે [૧૯૯૨] ૬૫ ટેક્સમેન ૨૭૩માં અહેવાલ આપ્યો હતો.
૪. એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડિયન પેનલબોર્ડ મેન્યુફેક્ચરર વિરુદ્ધ ડી. સી. આઈ. ટી. એ [૨૦૨૩] ૧૫૭ ટેક્સમેનમાં અહેવાલ આપ્યો હતો.કોમ ૫૫૦.
૫. સુરત સ્માર્ટ સિટી ડેવલપમેન્ટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ પ્રિન્સિપલ કમિશનર ઓફ ઇન્કમ ટેક્સ, સુરત-૧ અને અન્ય [સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૦૩૯૭/૨૪૪.

પ.૧ ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, શ્રી ગાંધી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે અરજદાર અધિનિયમ હેઠળ નોંધપાત્ર લાભ માટે પાત્ર છે, ત્યારે માત્ર પ્રક્રિયાગત અપર્યાપ્તતા આવા લાભને નકારવાના માર્ગમાં ન આવી શકે.

ક. બીજી બાજુ, પ્રતિવાદી-સત્તાવાળાઓ વતી હાજર રહેલા વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ શ્રી નિકુંત રાવલ વતી શ્રી રુદ્રમ ત્રિવેદીએ ખૂબ જ વાજબી રીતે રજૂઆત કરી હતી કે, તાજેતરમાં ૧૮મી નવેમ્બર, ૨૦૨૪ના પરિપત્ર નંબર ૧૭/૨૪ દ્વારા સીબીડીટીએ આવકવેરાના કાયદા, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે નિર્દેશો જારી કર્યા છે, જેમાં નીચેની બાબતો નક્કી કરવામાં આવી છે:

એફ નંબર ૧૭૩/૩૨/૨૦૨૨-આઈ ટી એ-આઈ

ભારત સરકાર

નાણાં મંત્રાલય

મહેસૂલ વિભાગ

કેન્દ્રીય પ્રત્યક્ષ કરવેરા બોર્ડ

નવી દિલ્હી, ૧૮ નવેમ્બર, ૨૦૧૪

વિષય : આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧, ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩-
રેગ માટે ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ સી અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ ડી
દાખલ કરવામાં આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૧૯ (૨)
(બી) હેઠળ વિલંબને માફ કરવો.

આવક અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (અધિનિયમ) ની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી)
હેઠળ સંક્ષિપ્ત કરવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, કેન્દ્રીય પ્રત્યક્ષ
કરવેરા બોર્ડ ('સીબીડીટી') એ પરિપત્ર નંબર ૬/૨૦૦૨ તારીખ
૧૭/૦૩/૨૦૨૨ અને પરિપત્ર નંબર ૧૯/૨૦૨૩ તારીખ
૨૩.૧૦.૨૦૨૩ દ્વારા આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ અને ૨૦૨૧-૨૨
માટે આવકવેરાના નિયમો, ૧૯૬૨ ('નિયમો') ના નિયમ ૨૧એ ઈ
અનુસાર ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ સી ચલાવવામાં વિલંબને માફ કર્યો હતો.

૨ સીબીડીટી દ્વારા રજૂઆતો પ્રાપ્ત થઈ છે જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે
ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈસી અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈડી નિયત તારીખે
અથવા તે પહેલાં અથવા વિસ્તૃત નિયત તારીખ, જેમ કે કેસ હોઈ શકે,
વિવિધ મૂલ્યાંકન વર્ષો માટે દાખલ કરી શકાયો નથી. એવી વિનંતી
કરવામાં આવી છે કે સંબંધિત મૂલ્યાંકન વર્ષો માટે આ ફોર્મ ભરવામાં
વિલંબને માફ કરી શકાય.

૩. આ વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવામાં કરદાતાઓને વાસ્તવિક મુશ્કેલી ન પડે તે માટે, કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએએ હેઠળ નિયમોના નિયમ ૨૧એઈ સાથે વાંચીને અથવા કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએબી હેઠળ નિયમોના નિયમ ૨૧એએફ સાથે વાંચીને, સીબીડીટી કાયદાની કલમ ૧૧૮ (૨) (બી) હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને આથી અધિકૃત કરે છે:-

એ) આવકવેરાના પી. આર. કમિશનરો ('પી. આર. સી. એસ. આઈ. ટી.')

/આવકવેરાના કમિશનરો ('સી. એસ. આઈ. ટી.')

મૂલ્યાંકન વર્ષ માટે ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ. સી. અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ. ડી. દાખલ કરવામાં વિલંબની માફી માટેની અરજીઓ સ્વીકારવા અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવા માટે ૨૦૨૦-૨૧, ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩ જ્યાં ૩૬૫ દિવસ સુધીનો વિલંબ થાય છે.

બી) જ્યાં ૩૬૫ દિવસથી વધુ વિલંબ થાય છે ત્યાં આકારણી વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧, ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩ માટે ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ સી અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ ડી દાખલ કરવામાં વિલંબની માફી માટેની અરજીઓ સ્વીકારવા અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવા માટે

આવકવેરાના મુખ્ય કમિશનરો ('પી. આર. સી. સી. એસ. આઈ. ટી.)/આવકવેરાના મુખ્ય કમિશનરો (' સી. સી. એસ. આઈ. ટી.)/આવકવેરાના મહાનિદેશકો ('ડી. એસ. જી. આઈ. ટી.).

૪. પી. આર. સી. સી. એસ. આઈ. ટી./સી. સી. એસ. આઈ. ટી./ડી. એસ. જી. આઈ. ટી./પી. આર. સી. સી. એસ. આઈ. ટી./સી. એસ. આઈ. ટી. વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવા માટે ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ. સી. અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ. ડી. રજૂ કરવામાં વિલંબની માફી માટે આવી અરજીઓ નક્કી કરતી વખતે, કાયદાની કલમ ૧૧૫ બી. એ. એ. હેઠળ નિયમોના નિયમ ૨૧ એ. ઈ. સાથે અથવા કાયદાની કલમ ૧૧૫ બી. એ. બી. હેઠળ નિયમોના નિયમ ૨૧ એ. એફ. સાથે વાંચીને, પોતાને સંતોષ આપશે કે અરજદારનો કેસ કાયદાની હાલની જોગવાઈઓ હેઠળ માફી માટે યોગ્ય કેસ છે. પી. આર. સી. સી. એસ. આઈ. ટી./સી. સી. એસ. આઈ. ટી./ડી. એસ. જી. આઈ. ટી./પી. સી. એસ. આઈ. ટી./સી. એસ. આઈ. ટી. એ સુનિશ્ચિત કરશે કે આવી અરજીઓ નક્કી કરતી વખતે નીચેની શરતો સંતોષાય છે:-

(૧) સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે આવકનું વળતર કાયદાની કલમ ૧૩૯
(૧) હેઠળ નિર્દિષ્ટ નિયત તારીખે અથવા તે પહેલાં દાખલ કરવામાં
આવ્યું છે.

(૨) કરદાતાએ કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએએ હેઠળ કરવેરાનો વિકલ્પ
પસંદ કર્યો છે, જો વિલંબની માફી ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈસી માટે હોય અને
કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએબી હેઠળ વિલંબની માફી ફોર્મ નંબર ૧૦-
આઈડી માટે હોય, તો આવકના વળતરના ફોર્મ આઈટીઆર-૬ના "ભાગ
એ-જનરલ" માં "ફાઈલિંગ સ્ટેટસ" માં; અને

(૩) મૂલ્યાંકનકર્તાને વાજબી કારણોસર માન્ય સમયની સમાપ્તિ પહેલાં
આવા ફોર્મ દાખલ કરવાથી અટકાવવામાં આવ્યા હતા અને કેસ ગુણદોષ
પર વાસ્તવિક મુશ્કેલીનો છે.

૫. ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ સી અથવા ફોર્મ નંબર ૧૦-આઈ ડી દાખલ
કરવામાં વિલંબની માફી માટેની કોઈપણ અરજી મૂલ્યાંકન વર્ષના અંતથી
ત્રણ વર્ષ પછી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં, જેના માટે આવી અરજી
કરવામાં આવી છે. મૂલ્યાંકન વર્ષના અંતથી ત્રણ વર્ષની અંદર આવી
અરજી દાખલ કરવાની સમય મર્યાદા આ પરિપત્ર બહાર પાડવાની તારીખે

અથવા તે પછી દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી માટે લાગુ થશે.સક્ષમ અધિકારી દ્વારા આવી અરજી પ્રાપ્ત થાય તે મહિનાના અંતથી છ મહિનાની અંદર શક્ય હોય ત્યાં સુધી માફીની અરજીનો નિકાલ કરવો જોઈએ.

૬. આ પરિપત્રના પેરા ૩ મુજબ સત્તાઓનું પ્રતિનિધિમંડળ કાયદાની કલમ ૧૧૮ (૨) (બી) હેઠળ વિલંબની માફી માટેની આવી તમામ અરજીઓને આવરી લેશે, જે આ પરિપત્ર બહાર પાડવાની તારીખ સુધી બાકી છે.”

૭. કમનસીબે, શ્રી ત્રિવેદીના જણાવ્યા અનુસાર, અહીં ઉપરના પરિપત્ર નંબર ૧૭/૨૪૨૪ની કલમ ૬ની દ્રષ્ટિએ, ઉપરોક્ત પરિપત્ર માત્ર વિલંબની માફી માટેની અરજીઓને લાગુ પડશે, જે ઉપરોક્ત પરિપત્ર બહાર પાડવાની તારીખે "બાકી" હોઈ શકે છે.કલમ ૧૧૮ (૨) (બી) હેઠળ અરજદારની અરજી ૨૬/૦૬/૨૦૨૪ પર રદ કરવામાં આવી હોવાથી, પ્રતિવાદી-સત્તાધિકારીઓ કંઈપણ કરવા માટે અસમર્થ હતા.

૮. ચર્ચા અને શોધ:-

૮.૧ વી. એમ. પ્રોકન પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયમાં, આ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:—

“૨૫. ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, પ્રતિવાદી નંબર ૨એ અરજદાર દ્વારા ફોર્મ ૧૦-આઇ સી દાખલ કરવામાં વિલંબને માફ કરવો જોઈતો હતો, કારણ કે અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સમીક્ષા અરજીને નકારી કાઢવાને બદલે, અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએ એ હેઠળ કરવેરાના નીચા દર માટેના વિકલ્પનો ઉપયોગ કર્યો છે, જે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ આવકની ગણતરીથી સ્પષ્ટ છે. ફોર્મ આઇ ટી આર -૬માં પણ, અરજદારે કલમ ૫૪માં વર્તમાન કરવેરાની જોગવાઈ તરીકે કરવેરાની ગણતરી કરીને વિગતો ભરી છે—કરવેરાનો ઓછો દર લાગુ કરીને એટલે કે, અરજદારે વિકલ્પનો ઉપયોગ માત્ર એટલા માટે કર્યો છે કારણ કે પરિપત્ર નંબર ૧૮/૨૦૨૩ મુજબ કૉલમ (ઈ) માં વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ જોગવાઈની ગેરહાજરીમાં, અરજદારને કરવેરાના નીચા દરથી વંચિત કરી શકાતો નથી અને ફોર્મ ૧૦-આઇ સી દાખલ કરવામાં વિલંબને પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા માફ કરવો જોઈએ જેથી કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએ એ ની પેટા કલમ (૫) માં સૂચવવામાં આવેલી શરતને પૂર્ણ કરી શકાય. ફોર્મ ૧૦-આઇ સી ફાઇલ કરવાની પ્રક્રિયા પૂરી પાડતા નિયમોની કલમ ૨૧એ ઈ.

૨૬. ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદાની કલમ ૧૧૯ (૩) (બી) હેઠળ પસાર કરાયેલ વિવાદિત આદેશ અને કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૧) હેઠળની તારીખની સૂચના રદ કરવામાં આવે છે અને તેને બાજુ પર મૂકી દેવામાં આવે છે અને અરજદાર દ્વારા કાયદાની કલમ ૧૧૫ બી. એ. એ. હેઠળ કરવેરાના નીચા દરના વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવા માટે અરજદાર દ્વારા ફોર્મ ૧૦-આઈ. સી. દાખલ કરવામાં વિલંબને માફ કરવા માટે યોગ્ય આદેશ પસાર કરવા માટે પ્રતિવાદી નંબર ૨ પાસે પાછો મોકલી દેવામાં આવે છે. સ્થાનિક કંપનીને લાગુ પડતા કરવેરાના નિયમિત દરને બદલે ૨૨ ટકાના નીચા દર માટે કાયદાની કલમ ૧૧૫ બી. એ. એ. ની જોગવાઈ લાગુ કરીને અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલ આવકના વળતરની પુનઃપ્રક્રિયા કરવા માટે અધિકારી અથવા કેન્દ્રીય પ્રક્રિયા કેન્દ્ર (સી. પી. સી.).આવી ક્વાયટ પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા આ આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી બાર અઠવાડિયાની અંદર પૂર્ણ કરવામાં આવશે.”

૮.૨ ઝેવિયર કેલવાની મંડલ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં, આ અદાલતે આકારણી કરનાર પાસેથી ફોર્મ ૧૦બીમાં ઓડિટ રિપોર્ટ સ્વીકારવાના અવકાશની ચર્ચા કરી હતી, જે કાયદાની કલમ ૧૧ હેઠળ મુક્તિ માંગતી આકારણી કાર્યવાહી દરમિયાન

દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હતો. આ અદાલતે વિવિધ નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, પછીના સમયે ઓડિટ રિપોર્ટ દાખલ કરવાનું વાજબી ઠેરવ્યું હતું.

૮.૩ નિસ્સેશ્વરલાલ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં, માનનીય કલકત્તા ઉચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે કરદાતાને આવકના વળતર સાથે દાખલ ન હોવા છતાં પછીના સમયે કલમ ૧૨એ હેઠળ જરૂરી ફોર્મ ૧૦બી દાખલ કરવાની મંજૂરી હોવી જોઈએ.

૮.૪ સુરત સ્માર્ટ સિટી ડેવલપમેન્ટ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં, તે નીચે મુજબ રાખવામાં આવ્યું હતું:—

“૧૩. ઉપરોક્ત પરિપત્રની વિચારણા કરતા એવું જણાય છે કે, રજૂઆત મળવા પર, સીબીડીટી દ્વારા ઉપરોક્ત ત્રણ શરતોનું પાલન થવા પર કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએએ હેઠળ વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવામાં સ્થાનિક કંપનીઓને પડતી સાચી મુશ્કેલીઓ નિવારવા માટે કાયદાની કલમ ૧૧૯(૨)(બી) હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. અરજદાર, જોકે, ૩૦ જૂન, ૨૦૨૨ ના રોજ કે તે પહેલાં ઇલેક્ટ્રોનિક રીતે ફોર્મ ફાઈલ કરી શક્યા ન હતા કારણ કે અરજદારે આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ માટે ફોર્મ ૧૦આઈસી પહેલાથી જ ફાઈલ કરી દીધું હતું જેથી એ

સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે અરજદારને ઉક્ત આકારણી વર્ષ માટે ઓછા દરે કરનો લાભ ઓછામાં ઓછો મળી શકે. અરજદાર, જોકે, ઉપરોક્ત પરિપત્ર અનુસાર ફોર્મ ફાઈલ કરવા માટે હકદાર હતા પરંતુ અરજદારે આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ માટે ફોર્મ ૧૦આઈસી ફાઈલ કર્યું નથી. તેથી અરજદાર પાસે આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ માટે ફાઈલ કરાયેલ ફોર્મ ૧૦આઈસી ને ઉપરોક્ત પરિપત્ર અનુસાર આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧ માટે જ ફાઈલ કરવામાં આવ્યું હોય તે રીતે ગણવા માટે કલમ ૧૧૮(૨)(બી) હેઠળ અરજી કરવા સિવાય અન્ય કોઈ વિકલ્પ ન હતો.

૧૪. તે સાચું છે કે અરજદાર મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૨૧ માટે મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ માટે દાખલ કરેલા ફોર્મ ૧૦આઈ સી ને ધ્યાનમાં લેવાની આવી વિનંતી કરી શક્યો ન હોત. અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૧૮ (૨) (બી) હેઠળ પરિપત્ર નંબર ૬,૨૦૨૨ મુજબ વર્ષ ૨૦૨૧ માટે ફોર્મ ૧૦આઈસીને દાખલ કરવાની પરવાનગી માટે વિનંતી કરવી જોઈતી હતી, કારણ કે અરજદારે આવકના વળતરમાં આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧ માટે કરવેરાના ઘટાડાના દરને પહેલેથી જ પસંદ કર્યો હતો, જેને સીબીડીટી દ્વારા મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૨૧ માટે ઉપરોક્ત પરિપત્ર બહાર પાડીને નિયમોના નિયમ ૨૧એઈ અનુસાર ફોર્મ ૧૦આઈસીને દાખલ કરવામાં વિલંબને માફ કરીને નિયમિત કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૧૫. પ્રતિવાદી વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, વિપ્રો લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદાર કાયદાની કલમ ૧૩૯ (૧) હેઠળ રિટર્ન દાખલ કર્યા પછી મોડું કરીને ફોર્મ ૧૦આઈસી દાખલ કરવા માટે હકદાર નથી, આ અદાલત દ્વારા આવકવેરાના કમિશનર વિરુદ્ધ ગુજરાત એનર્જી ડેવલપમેન્ટ એજન્સીના કિસ્સામાં ઉપરોક્ત પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે, જેમાં વિપ્રો લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે અને કાયદાની કલમ ૧૧ અને ૧૨ હેઠળ બાકાત રાખવાનો દાવો કરવા માટે ફોર્મ ૧૦બી દાખલ કરવામાં આવે છે.

“૫. મેસર્સ વિપ્રો લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય પર અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા મૂકવામાં આવેલ રિલાયન્સ કેસની હકીકતોમાં લાગુ થશે નહીં, કારણ કે વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, કરપાત્ર વ્યક્તિએ કાયદાની કલમ ૧૨એ (૧) (બી) સાથે વાંચીને કલમ ૧૧ હેઠળ છૂટનો દાવો કર્યો છે, જેમાં કરપાત્ર વ્યક્તિએ ૧૦બી ફોર્મમાં ઓડિટ રિપોર્ટ દાખલ કરવો જરૂરી છે, જેને કલમ ૧૦બી હેઠળ નવા સ્થાપિત ૧૦૦% નિકાસ લક્ષી સાહસોના સંદર્ભમાં કુલ આવકની છૂટનો દાવો કરવા સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. કલમ ૧૦ બી (૮) માટે કરદાતાએ કલમ ૧૩૯ ની પેટા-

કલમ (૧) હેઠળ આવકનું વળતર રજૂ કરવાની નિયત તારીખ પહેલાં આકારણી અધિકારી સમક્ષ લેખિતમાં બાંહેધરી દાખલ કરવી જરૂરી છે કે કલમ ૧૦ બી ની જોગવાઈ તેને લાગુ થઈ શકશે નહીં, અન્યથા આ કલમની જોગવાઈ તેને કોઈપણ સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે લાગુ થશે નહીં.

૬. કાયદાની કલમ ૧૦ બી (૮) ની જોગવાઈની ભાષાને ધ્યાનમાં લેતા, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે કાયદાની કલમ ૧૩૯ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વળતર દાખલ કરવાની નિયત તારીખ પહેલાં ઘોષણા દાખલ કરવી કરપાત્ર વ્યક્તિ માટે ફરજિયાત છે, જ્યારે ઉપરોક્ત કેસની હકીકતોમાં કરપાત્ર વ્યક્તિએ કાયદાની કલમ ૧૩૯ ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ સુધારેલા વળતર સાથે આવી બાંહેધરી દાખલ કરી હતી અને આવી હકીકતોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે કાયદાની કલમ ૧૦ બી (૮) હેઠળ સૂચવવામાં આવેલી બે શરતો પૂરી કરવી ફરજિયાત છે અને એવું કહી શકાય નહીં કે જોકે ઘોષણા ફરજિયાત છે, કલમ ૧૩૯ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રિટર્ન ભરવાની નિયત તારીખની અંદર આવી ઘોષણા દાખલ કરવી એ ડિરેક્ટરી હશે.

૭. ઉપરોક્ત નિર્ણયના સંદર્ભને વર્તમાન કેસની હકીકતો સાથે દૂરથી કોઈ સંબંધ નથી અને તેથી, વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, ટ્રિબ્યુનલે સર્વોદય ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ વિરુદ્ધ આપકવેરાના અધિકારી (મુક્તિ) ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયને યોગ્ય રીતે અનુસર્યો છે, જે વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૬૦૮૭,૨૦૨૦ માં ૦૮ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૦ ના રોજ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો તેમજ જી આઈ સી ઈ એ (ઉપરોક્ત) ની સામાજિક સુરક્ષા યોજનાના કિસ્સામાં સી આઈ ટી (અપીલ) ના નિર્ણયને જાળવી રાખવાનો નિર્ણય, જેમાં આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે કે આવા પ્રકારના કેસોમાં સત્તાનો અભિગમ ન્યાયી, સંતુલિત અને સંતુલિત હોવો જોઈએ. ન્યાયી અને પ્રતિવાદી નંબર ૨ આવી અરજીને નકારીને કાયદાની કલમ ૧૧ હેઠળ છૂટને નકારી કાઢવામાં વાજબી હોઈ શકે છે.પરંતુ, કેસની હકીકતોમાં, જ્યારે કરદાતાએ ૬ એપ્રિલ, ૨૦૨૧ના રોજ પસાર થયેલી કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ મૂળ આકારણી આદેશ પહેલાં આકારણી અધિકારી સમક્ષ કાયદાની કલમ ૧૦ (૨૩) સી સાથે વાંચીને કલમ ૧૨એ (૧) (બી) હેઠળ જરૂરી ફોર્મ ૧૦બીમાં ઓડિટ રિપોર્ટ અપલોડ કરી દીધો હોય.”

૧૬. અરજદાર વતી જાણીતા વકીલ શ્રી મનીષ શાહે પણ વિપ્રો લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયના ફક્ત નંબર ૧૦ તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

“૧૦. કરદાતા વતી રજૂઆત કે આઈટી અધિનિયમની કલમ ૧૦ બી (૮) હેઠળ વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી નથી અને આવકનું સુધારેલું વળતર દાખલ કર્યા વિના પણ, કરદાતા મૂલ્યાંકન કાર્યવાહી દરમિયાન મૂલ્યાંકન અધિકારીને લેખિતમાં ઘોષણા રજૂ કરી શક્યો હોત, તેમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તે સ્વીકારી શકાતું નથી. મૂલ્યાંકનકર્તા વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆત કે જે પછીથી અને મૂલ્યાંકનની કાર્યવાહી દરમિયાન જાહેરનામું દાખલ કરવાથી કોઈ ફરક પડ્યો ન હોત તેમાં પણ કોઈ તથ્ય નથી. કલમ ૧૦ બી (૮) હેઠળ ઘોષણા દાખલ કરવાના મહત્વને કલમ ૧૩૯ (૧) હેઠળ વળતર દાખલ કરવા સાથે સહ-સમાપ્તિ કહી શકાય, કારણ કે વળતર દાખલ કરતી વખતે કપાતના દાવાની ચોકસાઈની ચકાસણી કરવા માટે કલમ ૧૦ બી (૫) ના આધારે તપાસ કરવામાં આવી છે. જો કોઈ કરદાતા કલમ ૧૦બીના આધારે કાયદા હેઠળ છૂટનો દાવો કરે છે, તો દાવાની ચોકસાઈની કલમ ૧૦બી

(૫) હેઠળ પહેલેથી જ ચકાસણી કરવામાં આવી છે.તેથી, જો વળતર દાખલ કરવાની તારીખ પછી દાવો પાછો ખેંચવામાં આવે, તો કલમ ૧૦ બી (૫) હેઠળ એકાઉન્ટન્ટનો અહેવાલ ખોટો સાબિત થશે અને તેને રદ કરવામાં આવશે.”

૧૭. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિરીક્ષણના અવલોકન પર, એ પણ અપીલ કરવામાં આવે છે કે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે કાયદાની કલમ ૧૦ બી (૫) ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને કાયદાની કલમ ૧૦ બી (૮) હેઠળ ઘોષણા દાખલ કરવાના મહત્વને ધ્યાનમાં લીધું છે, જે વળતર દાખલ કરતી વખતે કપાતના દાવાની ચોકસાઈની ચકાસણી કરવા માટે એક તપાસ છે જેથી જો કોઈ કરદાતો કાયદાની કલમ ૧૦ બીના આધારે અધિનિયમ હેઠળ બાકાત હોવાનો દાવો કરે છે, તો દાવાની ચોકસાઈ પહેલેથી જ કલમ ૧૦ બીની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ ચકાસવામાં આવી છે અને તેથી, જો રીટર્ન દાખલ કરવાની તારીખ પછી દાવો પાછો ખેંચવામાં આવે, તો કાયદાની કલમ ૧૦ બી (૫) હેઠળ દાખલ કરાયેલ એકાઉન્ટન્ટનો અહેવાલ ખોટો બની જશે અને રદબાતલ થઈ જશે.જો કે, કાયદાની કલમ ૧૧૫બીએએની જોગવાઈઓ એક રીતે કરદાતા-કંપનીઓને રાહત આપે છે જેથી તેઓ

તેમાં ઉલ્લેખિત વિવિધ શરતો પર વિકલ્પનો ઉપયોગ કરીને ૨૨ ટકાના દરે કરવેરાના ઘટાડાના દરની ચૂકવણી કરી શકે.

૧૮. આવા સંજોગોમાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧એ અરજદારને નવું ફોર્મ ૧૦આઈસી દાખલ કરવાની મંજૂરી આપીને કેસની હકીકતો પર વિચાર કરવો જરૂરી હતો અને મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૨૧ માટે અરજદાર દ્વારા આકારણી વર્ષ <આઈ. ડી. ૧> માટે દાખલ કરવામાં આવેલા ફોર્મ ૧૦આઈસીને માન્યતા આપવા માટે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતીને આકાર આપીને આવા ફોર્મ દાખલ કરવામાં વિલંબને માફ કરવો જરૂરી હતો.કાયદાની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) ની જોગવાઈઓ આર. શેષમ્મલ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં માનનીય મદ્રાસ હાઈકોર્ટ દ્વારા આપેલા ચુકાદા મુજબ અરજદારને થતી ફરિયાદ અને મુશ્કેલીઓના નિવારણ માટે છે, જે નીચે મુજબ છે:

“આ ભાગ્યે જ એવી રીત છે કે જેમાં રાજ્ય નાગરિકો સાથે વ્યવહાર કરે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે, જેઓ કાયદાની તમામ જરૂરિયાતોને સંતોષવાની ચિંતા હેઠળ રાજ્યને એડવાન્સ ટેક્સ તરીકે નાણાં ચૂકવે છે, તેમ છતાં નાણાં ખરેખર તેમના દ્વારા ચૂકવવાની જરૂર નહોતી અને ત્યારબાદ સંબંધિત સત્તાવાળાઓ

દ્વારા અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે તે પછી ભૂલથી ચૂકવવામાં આવેલા નાણાંની રિફંડ માંગે છે.આવી સ્થિતિમાં રકમ પરત કરવાનું ટાળવા માટે રાજ્યને મર્યાદાની હાયપરટેકનિકલ અરજીનો દાવો કરવાનો અધિકાર નથી.કાયદાની કલમ ૧૧૯ આવી પરિસ્થિતિમાં ન્યાય આપવા માટે બોર્ડને પૂરતી સત્તા આપે છે.બોર્ડે રિફંડ માટેની અરજદારની વિનંતીને નકારી કાઢીને મનસ્વી રીતે કામ કર્યું છે.”

૧૯. ઉપરોક્ત હકીકતો તેમજ સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજી સફળ થાય છે અને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે.અરજદારને કેસની હકીકતોમાં આકારણી વર્ષ ૨૦૨૧ માટે ફોર્મ ૧૦આઈસી મેળવવાની મંજૂરી છે અને આવા ફોર્મ મેળવ્યા પછી, અરજદાર તેના માટે વિલંબને માફ કરવા માટે નવી અરજી કરશે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને અરજદાર દ્વારા આવી અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી બાર અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર આ આદેશમાં કરવામાં આવેલા અવલોકનોના પ્રકાશમાં આવી અરજી પર વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.નિયમને નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે.ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

૯. અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત કેટલાક નિર્ણયો સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે એકવાર આવકના વળતરમાં લાભનો દાવો કરવામાં આવે તે પછી, ઉપરોક્ત લાભના દાવાને અનુસરીને અલગ ફોર્મ દાખલ કરવું એ માત્ર પ્રક્રિયાગત પ્રકૃતિનું છે અને ખાસ કરીને જો આકારણી કરનાર ચૂક માટે પૂરતું કારણ દર્શાવવામાં સક્ષમ હોય તો તેને નકારી ન શકાય.વર્તમાન કિસ્સામાં, સીબીડીટી દ્વારા સર્ક્યુલર નંબરો ૬/૨૦૨૨, ૧૯/૨૦૨૩ અને તાજેતરમાં ૧૭/૨૦૨૪ નામની પરિપત્રોની શ્રેણી બહાર પાડવામાં આવી છે તે હકીકત એ દર્શાવે છે કે મોટી સંખ્યામાં એવા કિસ્સાઓમાં સમસ્યા આવી છે જેનો સામનો કરદાતાએ ફોર્મ ૧૦-આઈ સી અને ૧૦-આઈ ડી સમયસર દાખલ કરવાના સંદર્ભમાં કર્યો છે.વિભાગ દ્વારા સમસ્યાની સ્વીકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું કહેવું આવશ્યક છે કે મૂલ્યાંકનકર્તાએ પૂરતું કારણ દર્શાવ્યું છે.વધુમાં, જો કાયદાની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ આકારણીકર્તાની અરજી રદ કરવામાં ન આવી હોત અને તક મુજબ, કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ વિલંબની માફી માટેનો આકારણીકર્તાનો કેસ કાયદાની કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ પરિપત્ર નંબર ૧૭,૨૦૨૪ દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવ્યો હોત અને ઉપરોક્ત પરિપત્રને અનુસરીને પ્રતિવાદી-સત્તાવાળાઓ, અરજદારના કેસમાં વિલંબને આપમેળે માફ કરી દેતા.આવી સ્થિતિમાં, આ અદાલત કલમ ૧૧૯ (૨) (બી) હેઠળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ તેના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવો

યોગ્ય માને છે અને પ્રતિવાદી-અધિકારીઓને કાયદાના નિયમ ૨૧એએફ સાથે વાંચેલા અધિનિયમની કલમ ૧૧૫બીએબી હેઠળ દાખલ કરેલ ફોર્મ ૧૦-આઈડી સ્વીકારવા માટે નિર્દેશ આપે છે, જે કાનૂની અને માન્ય છે.તેથી અરજી સફળ થાય છે.નિયમને ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યો છે.ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાર્ગવ ડી. કારિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી એન રે)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*